

ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา¹
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

บุญเลิศ ขวัญนิมิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2548

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974-824-05-9

**THE NEED FOR DEVELOPMENT OF ADMINISTRATIVE SKILLS
OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2**

BOONLERT KHWUNNIMITR

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2005**

ISBN 974-824-05-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครรภ์ธรรมราช เขต 2
ผู้วิจัย นายบุญเลิศ ขวัญนิมิต
สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี อันตรา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล นิมสุวรรณ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชงชัย มาศสุพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี อันตรา)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชงชัย มาศสุพงศ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล นิมสุวรรณ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย)
..... กรรมการ
(นายวิรัตน์ สกุณา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง)
คณบดีคณฑ์ครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระบุษ ชาติภาณุจัน)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
ผู้วิจัย	นายบุญลีก ขวัญนิตร
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล นิมสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย นาคสุพงศ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิควิธีการ และ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก็อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ระหว่างตำแหน่งไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ระหว่างสาขาวิชาการศึกษาที่สำเร็จ ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ระหว่างช่วงประสบการณ์การบริหาร ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Need for Development of Administrative Skills of the Educational Institution Administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2
The Author	Mr.Boonlert Khwunnimitr
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Maitree Jantra
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr.Phaisarn Nimsuwan Assistant Professor Tongchai Massupong

The objective of this research was to study the need for development of administrative skills of the educational institution administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2. The subjects used in this research consisted of 224 educational institution administrators. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-Fest.

The findings were as follows :

1. The need for development of administrative skills of the educational institution administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2 as a whole was at the high level. As individual aspects were considered, all aspects: knowledge and competence, human relations, techniques, and information technology were as well at the high level.

2. The comparison of the need for development of administrative skills of the educational institution administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2 between their posts was not different.

3. The comparison of the need for development of administrative skills of the educational institution administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2 between the fields of study they graduated was not different.

4. The comparison of the need for development of administrative skills of the educational institution administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 2 among the periods of their experience in administration was not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จดังได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำเป็นอย่างดีซึ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนตรี จันทร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้นสูง มาศสุพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูล นิมสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.วีรวรรณ จงจิต ศิริจิราดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัด ปูริโสดม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนគรมราช นางจรรยา บรินูรณ์ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านนาวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 นายณรงค์ คงบูรี ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลจังหวัดนครศรีธรรมราช (ณ นครอุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และนายทวี พرحمแก้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านน้ำตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง และให้ข้อคิดเห็น แนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนถึง นาฎนัด ขวัญนิมิต ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 30 คน ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัย และตอบแบบสอบถาม ขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน และขอบใจลูกๆ ทั้งสามคนของผู้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บุญเลิศ ขวัญนิมิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ก

กิตติกรรมประกาศ ค

สารบัญ ง

สารบัญตาราง น

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวโน้มการจัดการศึกษาของชาติ	10
การบริหารการศึกษาสูงใหม่.....	13
การบริหารโรงเรียน	13
ทักษะการบริหารของผู้บริหาร	18
ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผู้บริหาร.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
งานวิจัยในประเทศไทย.....	51
งานวิจัยต่างประเทศ	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากร	57

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	57
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐคริสตธรรมราช เขต 2 จำแนกตามทักษะการบริหารด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิควิธีการและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	64
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐคริสตธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและประสบการณ์ การบริหาร.....	70
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	92
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามตำแหน่ง.....	62
2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา	63
3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามประสบการณ์การบริหาร	63
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน	64
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทักษะด้านความรู้ความสามารถ.....	65
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	66
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทักษะด้านเทคนิควิธีการ.....	68
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	69
9 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม	70
10 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ทักษะด้านความรู้ความสามารถ.....	71

ตารางที่

หน้า

11 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์}	71
12 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ทักษะด้านเทคนิควิธีการ}	72
13 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ}	72
14 แสดงผลการเปรียบเทียบ ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาโดยภาพรวม}	73
15 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาทักษะด้านความรู้ความสามารถ}	73
16 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์}	74
17 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาทักษะด้านเทคนิควิธีการ}	74
18 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ}	75
19 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ การบริหาร}	76

ตารางที่

หน้า

20 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์บริหาร โดยภาพรวม.....	77
21 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารทักษะด้านความรู้ความสามารถ	77
22 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์.....	78
23 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารทักษะด้านเทคนิควิธีการ	78
24 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราช เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	79